Mat

Chapter 2

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

1

Τοῦ	δὲ	Ἰησοῦ,	γεννηθέντος	ἐν	Βηθλέεμ	τῆς	Ἰουδαίας,
Déné	ugi	Yésus,	sasampunipun–miyos	wonten–ing	Bétléhèm	ing	Yudea,
G3588	G1161	G2424	G1080	G1722	G0965	G3588	G2449

ἐν	ἡμέραις	Ἡρῴδου	τοῦ	βασιλέως,	ἰδοὺ,	μάγοι
wonten–ing	dinten-dintenipun	Hérodes	ingkang	raja,	mangga,	ahli–perbintangan
G1722	G2250	G2264	G3588	G0935	G3708	G3097

ἀπὸ	ἀνατολῶν	παρεγένοντο	εἰς	Ἱεροσόλυμα,
saking	wétan	rawuh	dhateng	Yerusalem,
G0575	G0395	G3854	G1519	G2414

> Nalika Gusti Yesus wus miyos ana ing kutha Betlehem ing tanah Yudea, yaiku nalika jumenenge Sang Prabu Herodhes, banjur ana pandhita-pandhita saka ing tanah wetan padha teka ing kutha Yerusalem

2

λέγοντες,	Ποῦ	ἐστιν	ὁ	τεχθεὶς	βασιλεὺς	τῶν	Ἰουδαίων?
matur,	Wonten–ing–pundi	wonten	ingkang	miyos	Rajanipun	tiyang	Yahudi?
G3004	G4226	G1510	G3588	G5088	G0935	G3588	G2453

εἴδομεν	γὰρ	αὐτοῦ	τὸν	ἀστέρα	ἐν	τῇ	ἀνατολῇ,
Kula–sampun–sumerep	amargi	piyambakipun	–	lintangipun	wonten–ing	–	wétan,
G3708	G1063	G0846	G3588	G0792	G1722	G3588	G0395

καὶ	ἤλθομεν	προσκυνῆσαι	αὐτῷ.
lan	kula–rawuh	nyèmbah	Piyambakipun.
G2532	G2064	G4352	G0846

> lan takon-takon: “Ratunipun tiyang Yahudi ingkang nembe miyos punika wonten ing pundi? Margi kula sampun sami sumerep lintangipun wonten ing wetan, dene anggen kula mriki punika badhe sami sujud wonten ing ngarsanipun.”

3

ἀκούσας	δὲ	ὁ	βασιλεὺς	Ἡρῴδης,	ἐταράχθη,	καὶ	πᾶσα	Ἱεροσόλυμα
Mireng	ugi	ingkang	raja	Hérodes,	kagegeran,	lan	sedaya	Yerusalem
G0191	G1161	G3588	G0935	G2264	G5015	G2532	G3956	G2414

μετ’	αὐτοῦ.
sesarengan	piyambakipun.
G3326	G0846

> Bareng Sang Prabu Herodhes miyarsa kang mangkono iku, banget getere, mangkono uga wong sakutha Yerusalem kabeh.

4

καὶ	συναγαγὼν	πάντας	τοὺς	ἀρχιερεῖς	καὶ	γραμματεῖς	τοῦ	λαοῦ,
Lan	ngempalan	sedaya	para	imam–agung	lan	ahli–Kitab	tiyang	umat,
G2532	G4863	G3956	G3588	G0749	G2532	G1122	G3588	G2992

ἐπυνθάνετο	παρ’	αὐτῶν	ποῦ	ὁ	Χριστὸς	γεννᾶται.
pitaken	saking	piyambakipun	wonten–ing–pundi	ingkang	Kristus	badhé–miyos.
G4441	G3844	G0846	G4226	G3588	G5547	G1080

> Sang Prabu banjur nimbali sakehe para pangareping imam lan para ahli Toret bangsa Yahudi, lan padha didangu ana ngendi bakal miyose Sang Kristus iku.

5

οἱ	δὲ	εἶπαν	αὐτῷ,	Ἐν	Βηθλέεμ	τῆς	Ἰουδαίας:
Piyambakipun	ugi	matur	piyambakipun,	Wonten–ing	Bétléhèm	ing	Yudea:
G3588	G1161	G3004	G0846	G1722	G0965	G3588	G2449

οὕτως	γὰρ	γέγραπται	διὰ	τοῦ	προφήτου:
mekaten	amargi	sampun–kaserat	lantaran	–	nabi:
G3779	G1063	G1125	G1223	G3588	G4396

> Unjuke kang padha kadangu: “Wonten ing kitha Betlehem ing tanah Yudea, awit ingkang sampun kaseratan dening nabi makaten:

6

Καὶ	σύ,	Βηθλέεμ,	γῆ	Ἰούδα,	οὐδαμῶς	ἐλαχίστη	εἶ	ἐν
Lan	panjenengan,	Bétléhèm,	bumi	Yehuda,	boten	paling–alit	wonten	wonten–ing
G2532	G4771	G0965	G1093	G2448	G3760	G1646	G1510	G1722

τοῖς	ἡγεμόσιν	Ἰούδα,	ἐκ	σοῦ	γὰρ	ἐξελεύσεται	ἡγούμενος,
–	pangarsa-pangarsa	Yehuda,	saking	panjenengan	amargi	badhé–medal	pangarsanipun,
G3588	G2232	G2448	G1537	G4771	G1063	G1831	G2233

ὅστις	ποιμανεῖ	τὸν	λαόν	μου	τὸν	Ἰσραήλ.
ingkang	badhé–ngèngon	–	umat	Kula	ingkang	Israèl.
G3748	G4165	G3588	G2992	G1473	G3588	G2474

> Anadene sira, he Betlehem ing tanah Yahuda, sira iku babar pisan ora kuciwa ana ing antarane para kang ngasta paprentahan ing tanah Yahuda, amarga saka sira bakal ana panutan kang miyos, kang bakal ngengon umatingSun Israel.”

7

Τότε	Ἡρῴδης,	λάθρᾳ	καλέσας	τοὺς	μάγους,	ἠκρίβωσεν
Lajeng	Hérodes,	ndhelik-ndhelik	nimbali	para	ahli–perbintangan,	pitaken–kanthi–tliti
G5119	G2264	G2977	G2564	G3588	G3097	G0198

παρ’	αὐτῶν	τὸν	χρόνον	τοῦ	φαινομένου	ἀστέρος.
saking	piyambakipun	–	wektunipun	–	katingal	lintangipun.
G3844	G0846	G3588	G5550	G3588	G5316	G0792

> Sang Prabu Herodhes banjur nimbali para pandhita mau kanthi dhedhemitan, padha kadangu genah-genahe wektu katoning lintange;

8

καὶ	πέμψας	αὐτοὺς	εἰς	Βηθλέεμ,	εἶπεν,	Πορευθέντες,
Lan	ngutus	piyambakipun	dhateng	Bétléhèm,	ngendika,	Tindak,
G2532	G3992	G0846	G1519	G0965	G3004	G4198

ἐξετάσατε	ἀκριβῶς	περὶ	τοῦ	παιδίου;	ἐπὰν	δὲ	εὕρητε,	ἀπαγγείλατέ
pados–kanthi–tliti	kanthi–tlatos	bab	–	larenipun;	manawi	ugi	manggih,	matur–Kula
G1833	G0199	G4012	G3588	G3813	G1875	G1161	G2147	G0518

μοι,	ὅπως	κἀγὼ	ἐλθὼν,	προσκυνήσω	αὐτῷ.
Kula,	supados	Kula–ugi	rawuh,	Kula–nyèmbah	Piyambakipun.
G1473	G3704	G2504	G2064	G4352	G0846

> nuli padha didhawuhi menyang ing Betlehem sarta kaweling: “Padha mangkata, titi-priksanen sing tlesih bab Sang Timur iku, dene samangsa wus ketemu, enggal padha ngunjukana uninga marang aku, supaya aku iya bisa mrana ngabekti marang Panjenengane.”

9	οἱ	δὲ	ἀκούσαντες	τοῦ	βασιλέως,	ἐπορεύθησαν;	καὶ	ἰδοὺ,
	Piyambakipun	ugi	sasampunipun–mireng	–	rajanipun,	tindak;	lan	mangga,
	G3588	G1161	G0191	G3588	G0935	G4198	G2532	G3708

ὁ	ἀστὴρ,	ὃν	εἶδον	ἐν	τῇ	ἀνατολῇ,
ingkang	lintang,	ingkang	dipunsumerep	wonten–ing	–	wétan,
G3588	G0792	G3739	G3708	G1722	G3588	G0395

προῆγεν	αὐτούς,	ἕως	ἐλθὼν,	ἐστάθη	ἐπάνω	οὗ
nglangkungi–piyambakipun	piyambakipun,	ngantos	rawuh,	mandheg	wonten–inggil	ingkang
G4254	G0846	G2193	G2064	G2476	G1883	G3757

ἦν	τὸ	παιδίον.
wonten	–	larenipun.
G1510	G3588	G3813

> Para pandhita sawise nampani pangandikane Sang Nata, banjur padha mangkat. Lah ing kono lintang kang wus dideleng ana ing wetan, iku ndhisiki lakune tumeka ing padunungane Sang Timur lan mandheg ing sandhuwure.

10	ἰδόντες	δὲ	τὸν	ἀστέρα,	ἐχάρησαν	χαρὰν	μεγάλην	σφόδρα.
	Sumerep	ugi	–	lintangipun,	bingah	kabingahan	ageng	sanget.
	G3708	G1161	G3588	G0792	G5463	G5479	G3173	G4970

> Bareng weruh lintang mau, padha banget bungahe.

11	καὶ	ἐλθόντες	εἰς	τὴν	οἰκίαν,	εἶδον	τὸ	παιδίον	μετὰ
	Lan	rawuh	dhateng	–	griyanipun,	sumerep	–	larenipun	sesarengan
	G2532	G2064	G1519	G3588	G3614	G3708	G3588	G3813	G3326

Μαρίας	τῆς	μητρὸς	αὐτοῦ,	καὶ	πεσόντες,	προσεκύνησαν	αὐτῷ:
Maria	–	ibunipun	piyambakipun,	lan	sujud,	nyèmbah	Piyambakipun:
G3137	G3588	G3384	G0846	G2532	G4098	G4352	G0846

καὶ	ἀνοίξαντες	τοὺς	θησαυροὺς	αὐτῶν,	προσήνεγκαν	αὐτῷ
lan	mbikak	–	bandhanipun	piyambakipun,	masrahaken	Piyambakipun
G2532	G0455	G3588	G2344	G0846	G4374	G0846

δῶρα:	χρυσὸν	καὶ	λίβανον	καὶ	σμύρναν.
pisungsung:	èmas	lan	menyan	lan	mur.
G1435	G5557	G2532	G3030	G2532	G4666

> Banjur padha lumebu ing omah lan ndeleng Sang Timur karo Maryam kang ibu, nuli padha sumungkem sujud marang Panjenengane. Banjur padha mbukaki pethine raja-brana, Panjenengane disaosi pisungsung arupa mas, menyan lan blendok mur.

12	καὶ	χρηματισθέντες	κατ’	ὄναρ	μὴ	ἀνακάμψαι	πρὸς
	Lan	sasampunipun–dipunwawangsitaken	ing	supéna	sampun	wangsul	dhateng
	G2532	G5537	G2596	G3677	G3361	G0344	G4314

Ἡρῴδην,	δι’	ἄλλης	ὁδοῦ	ἀνεχώρησαν	εἰς	τὴν	χώραν
Hérodes,	lantaran	saneslann	margi	kondur	dhateng	–	negaranipun
G2264	G1223	G0243	G3598	G0402	G1519	G3588	G5561

αὐτῶν.
piyambakipun.
G0846

> Sawise mangkono, sarehne padha tampa wangsiting Pangeran ing sajroning pangimpen, supaya aja bali sowan ing ngarsane Sang Prabu Herodhes, mulane mulihe menyang tanahe padha metu ing dalan liyane.

13

Ἀναχωρησάντων	δὲ	αὐτῶν,	ἰδοὺ,	ἄγγελος	κυρίου	φαίνεται	κατ’
Sasampunipun–kondur	ugi	piyambakipun,	mangga,	malaékat	Gusti	ngatingal	ing
G0402	G1161	G0846	G3708	G0032	G2962	G5316	G2596

ὄναρ	τῷ	Ἰωσὴφ,	λέγων,	Ἐγερθεὶς,	παράλαβε	τὸ	παιδίον	καὶ	τὴν
supéna	dhateng	Yusuf,	matur,	Wungu,	bekta	–	larenipun	lan	–
G3677	G3588	G2501	G3004	G1453	G3880	G3588	G3813	G2532	G3588

μητέρα	αὐτοῦ,	καὶ	φεῦγε	εἰς	Αἴγυπτον,	καὶ	ἴσθι	ἐκεῖ
ibunipun	piyambakipun,	lan	mlayu	dhateng	Mesir,	lan	lenggah	wonten–mriku
G3384	G0846	G2532	G5343	G1519	G0125	G2532	G1510	G1563

ἕως	ἂν	εἴπω	σοι;	μέλλει	γὰρ	Ἡρώδης	ζητεῖν	τὸ
ngantos	manawi	Kula–ngendika	panjenengan;	badhé	amargi	Hérodes	madosi	–
G2193	G0302	G3004	G4771	G3195	G1063	G2264	G2212	G3588

παιδίον,	τοῦ	ἀπολέσαι	αὐτό.
larenipun,	kangge	nyirnakaken	piyambakipun.
G3813	G3588	G0622	G0846

> Sapungkure para pandhita mau lah tumuli ana malaekating Pangeran, kang ngatingali marang Yusuf ing sajroning pangimpen lan dhawuh: “Tangia, Sang Timur lan kang ibu ungsekna menyang ing tanah Mesir, sarta manggona ing kana nganti Ingsun paring pangandika marang sira; mulane mangkono awit Herodhes bakal nggoleki Sang Timur arep disedani.”

14

ὁ	δὲ	ἐγερθεὶς,	παρέλαβεν	τὸ	παιδίον	καὶ	τὴν	μητέρα
Piyambakipun	ugi	wungu,	bekta	–	larenipun	lan	–	ibunipun
G3588	G1161	G1453	G3880	G3588	G3813	G2532	G3588	G3384

αὐτοῦ	νυκτὸς,	καὶ	ἀνεχώρησεν	εἰς	Αἴγυπτον,
piyambakipun	dalu,	lan	kesah	dhateng	Mesir,
G0846	G3571	G2532	G0402	G1519	G0125

> Yusuf tangi lan ing bengi iku uga Sang Putra dalah kang ibu diajak ngungsi menyang ing tanah Mesir,

15

καὶ	ἦν	ἐκεῖ	ἕως	τῆς	τελευτῆς	Ἡρῴδου;	ἵνα	πληρωθῇ
lan	wonten	wonten–mriku	ngantos	–	sédanipun	Hérodes;	supados	kaleksanan
G2532	G1510	G1563	G2193	G3588	G5054	G2264	G2443	G4137

τὸ	ῥηθὲν	ὑπὸ	κυρίου	διὰ	τοῦ	προφήτου,	λέγοντος,
–	ingkang–dipunngendikakaken	déning	Gusti	lantaran	–	nabi,	matur,
G3588	G2046	G5259	G2962	G1223	G3588	G4396	G3004

Ἐξ	Αἰγύπτου	ἐκάλεσα	τὸν	υἱόν	μου.
Saking	Mesir	Kula–nimbali	–	Putra	Kula.
G1537	G0125	G2564	G3588	G5207	G1473

> lan manggon ing kana nganti sasedane Sang Prabu Herodhes. Mangkono dadine kayektenan apa kang kapangandikakake dening Pangeran lumantar nabi: “Saka ing tanah Mesir anggoningSun nimbali PutraningSun.”

16

Τότε	Ἡρῴδης,	ἰδὼν	ὅτι	ἐνεπαίχθη	ὑπὸ	τῶν	μάγων,
Lajeng	Hérodes,	sumerep	bilih	dipundamel-geguyon	déning	–	ahli-perbintangan,
G5119	G2264	G3708	G3754	G1702	G5259	G3588	G3097

ἐθυμώθη	λίαν,	καὶ	ἀποστείλας,	ἀνεῖλεν	πάντας	τοὺς	παῖδας	τοὺς
duka-sanget,	sanget,	lan	ngutus,	mejahi	sedaya	para	lare-lare	ingkang
G2373	G3029	G2532	G0649	G0337	G3956	G3588	G3816	G3588

ἐν	Βηθλέεμ	καὶ	ἐν	πᾶσι	τοῖς	ὁρίοις	αὐτῆς,
wonten-ing	Bétléhèm	lan	wonten-ing	sedaya	–	wewengkonipun	piyambakipun,
G1722	G0965	G2532	G1722	G3956	G3588	G3725	G0846

ἀπὸ	διετοῦς	καὶ	κατωτέρω,	κατὰ	τὸν	χρόνον	ὃν
saking	kalih-taun	lan	langkung-andhap,	miturut	–	wektunipun	ingkang
G0575	G1332	G2532	G2736	G2596	G3588	G5550	G3739

ἠκρίβωσεν	παρὰ	τῶν	μάγων.
dipunpitakeni-kanthi-tliti	saking	–	ahli-perbintangan.
G0198	G3844	G3588	G3097

> Bareng Sang Prabu Herodhes ngertos yen Panjenengane dicidrani dening para pandhita, banget dukane, banjur dhawuh mateni sakehe bocah lanang ing kutha Betlehem salaladane, kang umur rong taun sapangisor, manut wektu anggone angsal katrangan saka para pandhita.

17

τότε	ἐπληρώθη	τὸ	ῥηθὲν	διὰ	Ἰερεμίου	τοῦ
Lajeng	kaleksanan	–	ingkang-dipunngendikakaken	lantaran	Yeremia	ingkang
G5119	G4137	G3588	G2046	G1223	G2408	G3588

προφήτου,	λέγοντος,
nabi,	matur,
G4396	G3004

> Ing kono kayektenan kang kapangandikakake dening Nabi Yeremia:

18

Φωνὴ	ἐν	Ῥαμὰ	ἠκούσθη,	κλαυθμὸς	καὶ	ὀδυρμὸς	πολύς,	Ῥαχὴλ
Swanten	wonten-ing	Rama	dipunmirengaken,	tangis	lan	sesambat	ageng,	Rakhèl
G5456	G1722	G4471	G0191	G2805	G2532	G3602	G4183	G4478

κλαίουσα	τὰ	τέκνα	αὐτῆς,	καὶ	οὐκ	ἤθελεν	παρακληθῆναι,
nangisi	–	putra-putranipun	piyambakipun,	lan	mboten	purun	dipunpènglipur,
G2799	G3588	G5043	G0846	G2532	G3756	G2309	G3870

ὅτι	οὐκ	εἰσίν.
amargi	mboten	wonten.
G3754	G3756	G1510

> “Ana swara kaprungu ing kutha Rama, panangis lan pangadhuh kang sora; Rakhel nangisi anak-anake lan emoh kalipur, awit anak-anake wus padha ora ana.”

19

Τελευτήσαντος	δὲ	τοῦ	Ἡρῴδου,	ἰδοὺ,	ἄγγελος	Κυρίου	φαίνεται	κατ’
Sasampunipun-séda	ugi	–	Hérodes,	mangga,	malaékat	Gusti	ngatingal	ing
G5053	G1161	G3588	G2264	G3708	G0032	G2962	G5316	G2596

ὄναρ	τῷ	Ἰωσὴφ	ἐν	Αἰγύπτῳ,
supéna	dhateng	Yusuf	wonten-ing	Mesir,
G3677	G3588	G2501	G1722	G0125

> Bareng Sang Prabu Herodhes wus seda, ana malaekating Pangeran kang ngatingali marang Yusuf ing sajroning pangimpen ana ing tanah Mesir, kang dhawuh:

20	λέγων,	Ἐγερθεὶς,	παράλαβε	τὸ	παιδίον	καὶ	τὴν	μητέρα	αὐτοῦ,	καὶ
	matur,	Wungu,	bekta	–	larenipun	lan	–	ibunipun	piyambakipun,	lan
	G3004	G1453	G3880	G3588	G3813	G2532	G3588	G3384	G0846	G2532

πορεύου	εἰς	γῆν	Ἰσραήλ;	τεθνήκασιν	γὰρ	οἱ	ζητοῦντες	τὴν
tindak	dhateng	tanah	Israèl;	sampun–pejah	amargi	tiyang–ingkang	madosi	–
G4198	G1519	G1093	G2474	G2348	G1063	G3588	G2212	G3588

ψυχὴν	τοῦ	παιδίου.
nyawanipun	–	larenipun.
G5590	G3588	G3813

> “Tangia, Sang Timur lan kang ibu jaken bali menyang tanah Israel, amarga sing padha ngarah sedane Sang Timur wus padha mati.”

21	ὁ	δὲ	ἐγερθεὶς	παρέλαβεν	τὸ	παιδίον	καὶ	τὴν	μητέρα
	Piyambakipun	ugi	wungu	bekta	–	larenipun	lan	–	ibunipun
	G3588	G1161	G1453	G3880	G3588	G3813	G2532	G3588	G3384

αὐτοῦ,	καὶ	εἰσῆλθεν	εἰς	γῆν	Ἰσραήλ.
piyambakipun,	lan	mlebet	dhateng	tanah	Israèl.
G0846	G2532	G1525	G1519	G1093	G2474

> Yusuf tangi, Sang Putra lan kang ibu diajak bali menyang tanah Israel.

22	ἀκούσας	δὲ	ὅτι	Ἀρχέλαος	βασιλεύει	τῆς	Ἰουδαίας	ἀντὶ	τοῦ	πατρὸς
	Mireng	ugi	bilih	Arkhélaos	dados–raja	ing	Yudea	nggentosi	–	ramanipun
	G0191	G1161	G3754	G0745	G0936	G3588	G2449	G0473	G3588	G3962

αὐτοῦ	Ἡρῴδου,	ἐφοβήθη	ἐκεῖ	ἀπελθεῖν;
piyambakipun	Hérodes,	ajrih	wonten–mriku	tindak;
G0846	G2264	G5399	G1563	G0565

χρηματισθεὶς	δὲ	κατ’	ὄναρ,	ἀνεχώρησεν	εἰς	τὰ
sasampunipun–dipunwawangsitaken	ugi	ing	supéna,	kesah	dhateng	–
G5537	G1161	G2596	G3677	G0402	G1519	G3588

μέρη	τῆς	Γαλιλαίας:
wewengkon	ing	Galilea:
G3313	G3588	G1056

> Ananging bareng krungu warta, yen Pangeran Arkhelaus nggentosi kang Rama Sang Prabu Herodhes jumeneng nata ana ing tanah Yudea, dadi sumelang yen mranaa. Nanging sarehne tampa wangsiting Allah ing sajroning pangimpen, banjur ngener menyang ing tlatah tanah Galilea.

23	καὶ	ἐλθὼν,	κατῴκησεν	εἰς	πόλιν	λεγομένην	Ναζαρέτ;	ὅπως
	lan	rawuh,	dedalem	wonten–ing	kutha	ingkang–dipunsebat	Nazaret;	supados
	G2532	G2064	G2730	G1519	G4172	G3004	G3478	G3704

πληρωθῇ	τὸ	ῥηθὲν	διὰ	τῶν	προφητῶν,	ὅτι
kaleksanan	–	ingkang–dipunngendikakaken	lantaran	–	para–nabi,	bilih
G4137	G3588	G2046	G1223	G3588	G4396	G3754

Ναζωραῖος	κληθήσεται.
tiyang–Nazaret	badhé–dipunsebat.
G3480	G2564

> Satekane ing kono, tumuli manggon ing kutha kang aran Nasaret. Kang mangkono iku supaya kayektenana kang kapangandikakake dening para nabi, yen Gusti Yesus bakal kasebut: wong Nasaret.